

Utbildningsinspektion i Ölmstadskolan och Örserumsskolan

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1–6

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Ölmstads skola och Örserums skola den 26–27 februari 2008. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i helhetsbedömningen åtgärdas. Åtgärderna ska redovisas till Skolverket vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid nästkommande inspektion.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och skolorna i Ölmstad och Örserum, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolorna från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

I rektorsenheten intervjuades skolledningen, elevhälsoteamet samt representanter för personalen och eleverna samt föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna gjorde även besök i förskoleklasserna och lektioner i samtliga årskurser. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns i rektorsområdet utgör underlag för bedömningen.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av rektorsområdet

Ölmstadskolan	Antal barn/elever
Förskoleklass	20
Grundskola	143

Källa: Skolans uppgifter

Utbildningen på Ölmstads skola omfattar verksamhet från förskoleklass till och med årskurs 6. Skolan är en landsbygdsskola någon mil norr om Huskvarna tätort, byggd på 1960-talet och omgärdad av ett samhälle med övervägande villabebyggelse. Många elever bor på landsbygden runt Ölmstad och åker skolskjuts till skolan. På skolans hemsida går att läsa att skolan har en närmiljö som erbjuder goda möjligheter till såväl lek som inläring. Skolbarnsomsorgen finns integrerad i skolans lokaler och eleverna på skolan har tillgång till ett nyrenoverat skolbibliotek.

I rektorsområdet finns endast några få elever med utländsk bakgrund.

Öresrumsskolan	Antal barn/elever
Förskoleklass	3
Grundskola	47

Källa: Skolans uppgifter

Örserumsskolan ligger ytterligare någon mil från Huskvarna tätort med närhet till skog och natur. Skolan är byggd under tidigare delen av 1900-talet och har moderniserats under åren men lokalerna ger fortfarande intryck av en skola med gamla anor. Undervisningen i de båda slöjdämnena samt elevernas språkval genomförs på skolan i Ölmstad. Skolan och den närliggande förskolan står inför en utbyggnad som bland annat kommer att kunna erbjuda eleverna en ny matsal.

Skolans upptagningsområde omfattar Örserums tätort och ett antal landsbygdsorter i norra delarna av Jönköpings kommun. Utbildningen på skolan omfattar verksamhet från förskoleklass till och med årskurs 6. Skolbarnsomsorgen finns integrerad i skolans lokaler.

Helhetsbedömning

Klimatet på de båda skolorna framstår som tryggt och positivt och bemötandet eleverna emellan och mellan elever och vuxna präglad av respekt och vänlighet. Eleverna berättar att de känner varandra väl, att de trivs och att personalen är närvarande. Värdegrundsarbetet har på senare år fått stor uppmärksamhet i hela rektorsområdet, något som uppenbart lett till goda resultat. Såväl elever som föräldrar uttrycker att kontinuerliga samtal kring attityder och förhållningssätt har en given plats, värdegrundsstödande insatser genomförs och de vuxnas beredskap för att motverka olika former av kränkningar är påtaglig.

Elevernas kunskaper är övervägande goda och personalen kan ge exempel på hur man på olika sätt följer elevernas kunskapsutveckling, men intervjuerna ger tydliga belägg för att sådana uppföljningssystem i första hand riktas mot svenska, engelska och matematik medan andra ämnen inte får samma uppmärksamhet. Därför bör ytterligare ansträngningar göras för att kontinuerligt följa upp och analysera elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen.

Det pågår ett tydligt och framåtsyftande utvecklingsarbete på de båda skolorna, ett arbete där skolledningen har en betydande roll. Skolledningen har stor legitimitet bland elever, personal och föräldrar och ledningens strävan att skapa ett pedagogiskt utvecklingsklimat har gett märkbara resultat.

De båda skolornas insatser för att ge eleverna möjlighet till inflytande över sitt skolarbete, en långsiktighet i sitt lärande och en mer invidanpassad undervisning är

dock exempel på utvecklingsområden som behöver få en mer framskjuten plats på såväl Ölmstadskolan som Örserumsskolan. Ett kontinuerligt kvalitetsarbete där undervisningen utvärderas och prövas i förhållande till målen kan föra utvecklingen ytterligare framåt.

Brister som måste åtgärdas

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Verksamhetens likabehandlingsplan uppfyller inte de krav som ställs på en sådan plan (6 § lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever).
- Hem- och konsumentkunskap anordnas inte i sådan omfattning och med sådan utrustning att kunskapsmålen för årskurs 5 kan uppnås (2 kap. 6 § grundskoleförordningen, kursplanen för hem- och konsumentkunskap).
- Skolan gör inte någon systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsresultat i förhållande till de nationella målen i årskurs 5 i samtliga ämnen (4 kap. 1 § skollagen, 2 kap. 6 § grundskoleförordningen samt avsnitt 2.8 läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet).
- Verksamhetens kvalitetsredovisning uppfyller inte förordningens krav (3 § förordningen om kvalitetsredovisning).

Områden som är i behov av förbättringsinsatser

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- Arbetet för att följa upp elevernas kunskapsresultat utöver svenska, engelska och matematik bör förstärkas.
- Skolorna bör säkerställa att kvaliteten i de individuella utvecklingsplanerna förbättras så att de tydligare utgör ett framtidsyttande måldokument för eleverna.
- Elevernas inflytande över undervisningen bör förbättras.
- Skolan bör öka sina samverkansformer för att skapa kontinuitet genom elevens hela skolgång från förskoleklass till årskurs 9.
- Undervisningen bör i högre grad anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.
- Rektorn bör ta ett ökat ansvar för att de båda skolornas resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen.
- Skolan bör utveckla det systematiska kvalitetsarbetet i syfte att identifiera förutsättningar, bedöma resultat och måluppfyllelse och vidta lämpliga åtgärder.

Bedömningar

Nedan redovisas inspektionens bedömningar utifrån en fyrgradig kvalitetsskala enligt följande:

- *Mycket god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav *väl* uppfylls.
- *God* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav i *huvudsak* uppfylls.
- *Mindre god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav endast *delvis* uppfylls.
- *Ej godtagbar* kvalitet innebar en *avsevärd avvikelse* från styrdokumentens mål och krav.

1 KUNSKAPER

Inom detta granskningsområde behandlas skolans kunskapsresultat och arbetet för att varje elev ska nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger för att eleverna ska nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om eleverna tillägnar sig kunskaper i enlighet med läroplanens och kursplanernas mål.

Kommentar:

Resultatsammanställningen av de nationella ämnesproven i årskurs 5 visar att 80–84 procent av eleverna år 2007 nådde målen i svenska, engelska och matematik på Ölmostads skola. Resultaten har under de tre senaste åren genomgått en försämring. År 2006 var motsvarande siffror 4–5 procentenheter högre och året dessförinnan nådde uppemot 95 procent av eleverna målen. Antal elever som deltar i de nationella ämnesproven utgör endast en mindre grupp och elever med tydliga inlärningssvårigheter har ökat, något som enligt skolans redovisning påverkat det sammantagna resultatet.

På Örserums skola nådde 85 procent av de 13 eleverna målen i samtliga tre ämnen år 2007, en siffra som över tid legat förhållandevis stilla.

Några skillnader avseende resultaten för flickor och pojkar har inte framkommit, däremot har man i rektorsområdet anledning att öka sina ansträngningar för att följa elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen, något som beskrivs ytterligare i avsnittet nedan.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om lärarna fortlöpande följer upp resultaten så att undervisningsmål och metoder ständigt kan prövas och utvecklas i förhållande till styrdokumentens krav,

- om kunskapsresultaten följs upp i alla ämnen,
- om kunskapsresultaten följs upp regelbundet under hela skoltiden,
- om utvecklingssamtal genomförs om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas,
- om en framåtsyftande individuell utvecklingsplan upprättas i samband med utvecklingssamtalen.

Bedömning av området Uppföljning av kunskapsresultaten:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Inspektörerna gör bedömningen att man på skolan inte i tillräcklig utsträckning har metoder för att kunna följa elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen, inte heller över tid.

Intervjun med föräldrarna tyder på att de uppskattar utvecklingssamtalen. De har möjlighet att förbereda sig inför dem och samtalen upplevs som positiva och öppna. Föräldrarnas uttalanden tyder också i övrigt på att de känner sig informerade och att samarbetet mellan skolan och hemmen fungerar väl.

Uppföljning av alla ämnen

Enligt läroplanen måste skolans verksamhet utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. Ett sådant arbete måste ske i ett aktivt samspel mellan skolans personal och elever och i nära kontakt med såväl hemmen som det omgivande samhället. Inspektörerna gör bedömningen att det på såväl Ölmstadskolan som Örserumsskolan finns en medvetenhet om vikten av att följa elevernas resultat men detta är trots det ett arbete som bör förbättras. Dokumentation och intervjuer ger belägg för att man använder olika verktyg för att med mer eller mindre regelbundenhet kontrollera, dokumentera och analysera elevernas resultat men dessa insatser riktas i första hand mot ämnena svenska, engelska och matematik. Kontinuerliga uppföljningar av andra ämnen sker inte i tillräcklig utsträckning, undantaget textilslöjd där läraren har väl utvecklade metoder för att följa elevernas kunskapsutveckling. Inspektörerna gör därför bedömningen att skolan bör tillse att det finns metoder för att kunna följa elevernas resultat i samtliga ämnen.

Individuell utvecklingsplan

Individuella utvecklingsplaner ska upprättas vid utvecklingssamtalet för att sammanfatta vilka framåtsyftande insatser som är aktuella för att eleven ska nå målen och gå vidare i sin utveckling och sådana dokument upprättas för alla elever på såväl Ölmstadskolan som skolan i Örserum. De individuella utvecklingsplaner som inspektörerna tagit del av följer en mall med så kallade stegblad där eleven, föräldrarna och läraren gemensamt kan reflektera över elevens utveckling. Innehållet ger emellertid ingen bild av hur elevens utveckling kan stärkas inte bara med utgångspunkt från de

områden där eleven har brister utan också med fokus på elevens starka sidor, förmågor och intressen i ett kortsiktigt- och också långsiktigt perspektiv. Planerna anger inte heller vilka insatser som ska göras av skolan eller eventuella överenskommelser mellan lärare, elev och vårdnadshavare. Inspektörerna gör därför bedömningen att de individuella utvecklingsplanerna bör vidareutvecklas.

1.3 Bedömning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om lärarna gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper,
- om lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevens kunskapsutveckling,
- om lärarna vid bedömning utgår från de nationella målen i kursplanerna.

Bedömning av området Bedömning:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Inspektörerna gör bedömningen att lärarna på de båda skolorna gör allsidiga bedömningar av elevernas kunskaper. Nationella ämnesprov och andra prov, tester, diagnoser och diskussioner i arbetslagen är exempel på verktyg som används för att kunna göra sådana, men som beskrivits i avsnittet ovan bör skolan utveckla sina metoder för att säkerställa att korrekta och allsidiga bedömningar ska kunna göras avseende elevernas hela kunskapsutveckling.

1.4 Genomförande av utbildningen

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning,
- om organisation och arbetssätt ger utrymme för olika kunskapsformer,
- om eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet,
- om eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former,
- om undervisningen är allsidig och saklig,
- om de som arbetar i skolan samverkar för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande,
- om skolan samverkar med arbetslivet och närsamhället,

- om arbetet i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Bedömning av området Genomförande av utbildningen:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Inspektörerna gör bedömningen att man på de båda skolorna behöver göra fler insatser om läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot ska bli tydliga och ange inriktningen för skolans utbildning. Arbetet med att variera kunskapsformerna kan utvecklas och elevernas möjlighet att ha inflytande över utbildningen kan också förbättras. Lärarna bör i högre grad samverka med varandra för att möjliggöra en undervisning som kan erbjuda eleverna varierade kunskapsformer och en progression i lärandet.

Det har inte framkommit annat än att undervisningen på de båda skolorna är allsidig och saklig och det finns ett fungerande system för att ge eleverna möjlighet att utveckla sin förmåga att arbeta i demokratiska former. Klassråd och elevråd genomförs regelbundet och är till sitt innehåll organiserat och genomtänkt.

Inflytande och ansvarstagande för egna lärandet

Enligt skollagen ska eleverna ha inflytande över hur deras utbildning utformas. Omfattningen och utformningen av elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Inspektörerna gör bedömningen att elevernas medverkan i planering och genomförande av undervisningen sker i varierande grad i de båda skolor, men något målstyrt arbete som innebär ett verkligt inflytande för eleverna är svårare att finna. Att välja tidpunkt för sitt arbete, möjligen också metoder och redovisningsformer är i någon mån möjligt men intervjuer och iakttagelser tyder på att det saknas en genomgående inriktning eller gemensamma ställningstaganden i detta avseende, resultaten är snarare beroende på den enskilde lärarens intresse och medvetenhet. Inspektörerna gör därför bedömningen att eleverna bör ges bättre möjligheter till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Samverkan inom skolan

Enligt läroplanen ska samarbetsformer mellan förskoleklass, skola och fritidshem utvecklas och alla som arbetar i skolan ska samverka för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande. Med utgångspunkt i de intervjuer som genomförts och de iakttagelser som inspektörerna gjort genom besöket på de båda skolorna drar inspektörerna slutsatsen att det finns brister i detta avseende. Intervjuerna tyder på att det finns lärare som är angelägna om att utveckla helheter och en progression i elevernas lärande men det finns också de som inte ser betydelsen av att planering och genomförande av elevernas utbildning har sin utgångspunkt i läroplanen. Avståndet mellan årskurserna är uppenbart och ansträngningar bör göras för att åstadkomma ett närmare samarbete och ett gemensamt förhållningssätt till lärmiljön i ett långsiktigt perspektiv. Det är i detta sammanhang angeläget att förskoleklassen blir en del i elevens sammanhängande utvecklingslinje. Utbytet mellan

förskoleklassen och årskurs 1 tycks vara begränsat på Ölmstadskolan och också Örserumsskolan. Vissa samverkansformer förekommer men att planeringen av verksamheten skulle utgå från elevernas skiftande mognadsnivåer och intressen ser inte ut att vara fallet.

Inspektörerna gör också bedömningen att samverkansformerna mellan skolorna i rektorsområdet och mottagande 7–9-skola inte är tillräckligt utvecklade. Det finns en utarbetad plan, överlämnandesamtal förekommer i någon utsträckning och försök har gjorts för att bättre förbereda eleverna inför övergången men elevernas lärande bör i högre utsträckning ses i ett långsiktigt, progressivt perspektiv och deras sociala miljöbyte vara mer grundligt förberett. Inspektörerna gör sammanfattningsvis bedömningen att samverkansformerna bör utvecklas i rektorsenheten för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande.

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om undervisningen anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande,
- om särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet,
- om det vid behov av särskilda stödåtgärder alltid utarbetas åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Bedömning av området Anpassning av verksamheten till elevernas behov:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Inspektörerna kan konstatera att det finns en väl fungerande organisation för att möta elever i behov av stöd. Det finns rutiner för att identifiera behoven, åtgärdsprogram upprättas regelmässigt och enligt intervjuer med skolledningen, personalen och elevvårdsteamet gör man i rektorsområdet sådana prioriteringar att elevernas behov kan tillgodoses.

Inspektörerna gör emellertid bedömningen att insatser bör göras för att individualisera undervisningen och i högre grad anpassa den till elevernas skiftande behov och förutsättningar.

Individanpassad undervisning

Läroplanen anger att undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov och ha sin utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter och kunskaper. Inspektörerna har under intervjuerna fått exempel på metoder som tyder på att det i vissa lärarlag finns en medvetenhet härvidlag. Besöken i klassrummen har också visat hur elever får uppleva olika arbetsmetoder och läromedel, där läraren visar en tydlig vilja för att eleverna ska få utvecklas på sina egna villkor men i många klassrum är arbetsformer och arbetssätt desamma för alla eleverna i gruppen och är i liten utsträckning anpassade efter elevernas skiftande förutsättningar och behov.

Inspektörerna gör därför bedömningen att undervisningen i högre utsträckning bör anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

2 NORMER OCH VÄRDEN

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dessa komma till uttryck i vardaglig handling.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan utgör en trygg miljö,
- om skolan har en studiemiljö som är inriktad på lärande och ger stöd åt att utveckla kunskaper,
- om skolan/lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete,
- om skolan har ordningsregler som är utarbetade i samverkan med personal, elever och företrädare för elevernas vårdnadshavare,
- om skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med författningarna och dess mål och åtgärder är synliga i det dagliga arbetet.

Bedömning av området Normer och värden i studiemiljö och samvaro:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Inspektörerna gör utifrån dokumentstudier, intervjuer och iakttagelser bedömningen att trygghet och trivsel är den dominerande bilden av klimatet på såväl Ölmstadskolan som skolan i Örserum. Eleverna uttrycker sig positivt om sin skola och föräldrarna berättar att de har stort förtroende för ledningens och personalens förmåga att snabbt ta tag i eventuella konflikter. En föreläsningsserie, med budskapet att stärka värdegrundsarbete och ledarskap, har riktats till personalen. Schemalagda samtal i klasserna, faddersystem, kamratstödare är andra verktyg som används för att skapa och bibehålla ett gott klimat. Skolans ordningsregler, umgängesregler och så kallade respektregler är väl kända och är utarbetade i samverkan med personal, elever och företrädare för elevernas vårdnadshavare.

Likabehandling

Enligt lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever ska huvudmannen för verksamheten eller den huvudmannen bestämma se till att det finns en likabehandlingsplan för varje enskild verksamhet. Planen ska syfta till att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshin-

der och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. I planen ska planerade åtgärder redovisas. Planen ska årligen följas upp och ses över. Likabehandlingsplanen i rektorsområdet beskriver lagen, anger rutiner, insatser, uppföljningssystem och vilka åtgärder som ska komma till stånd under det kommande året men behöver trots det konkretiseras ytterligare och redovisa vilka åtgärder som ska genomföras med utgångspunkt från en kartläggning på respektive skola som kan tydliggöra de eventuella riskmoment som kan förekomma på de två skolorna. Inspektörerna gör därför bedömningen att verksamhetens likabehandlingsplan inte uppfyller kraven på en sådan plan.

3 LEDNING OCH KVALITETSARBETE

Inom detta granskningsområde behandlas tillgång till utbildning samt verksamhetens ledning och personal och hur skolan följer de nationella bestämmelserna som omfattar dessa grupper. Inspektionen granskar dessutom rektors och personalens ansvarstagande för skolans målinriktning och myndighetsutövning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan tar emot elever enligt bestämmelserna,
- om varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar,
- om skolan erbjuder eleverna valmöjligheter i enlighet med författningarna,
- om eleverna har tillgång till nödvändig utrustning och ändamålsenliga lokaler,
- om utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad,
- om verksamheten i förskoleklassen omfattar minst 15 timmar i veckan eller 525 timmar om året.

Bedömning av området Tillgång till likvärdig utbildning:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

De båda skolorna ger i väsentliga delar tillgång till utbildning enligt författningarna men behov av förbättring föreligger avseende:

Garanterad undervisningstid

I grundskoleförordningen finns en kursplan för varje ämne och denna anger bland annat de mål som eleverna ska ha uppnått efter det femte och det nionde skolåret.

De materiella förutsättningarna för en kvalitativt god undervisning i hem- och konsumentkunskap är begränsade på de båda skolorna och olika insatser görs för att kompensera dessa hinder. Temadagar och inslag av hem- och konsumentkunskap i

elevens val är exempel där lärarna försöker skapa en undervisning i enlighet med bestämmelserna. Ett sådant upplägg kan i viss mån kompensera lokal- och utrustningsmässiga brister men skolorna erbjuder dock inte eleverna en undervisning som ger dem förutsättningar att nå kursplanemålen i årskurs 5. Inspektörerna bedömer därför att skolorna måste erbjuda eleverna undervisning så att de ges rimliga förutsättningar till en kvalitativt god och tidsenlig undervisning i hem- och konsumentkunskap.

3.2 Personalens utbildning och kompetensutveckling

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver,
- om skolans pedagogiska personal har nödvändiga insikter i de föreskrifter som styr utbildningen,
- om skolans pedagogiska personal får den kompetensutveckling som de behöver för att kunna utföra sina arbetsuppgifter på ett professionellt sätt,
- om rektor genom utbildning och erfarenhet har förvärvat pedagogisk insikt.

Bedömning av området Personalens utbildning och kompetensutveckling:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Näst intill samtliga lärare har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver och intervjuerna tyder på att personalen erbjuds kontinuerlig kompetensutveckling. Dokumentstudier och intervjuer tyder på att personalen har kunskap om de föreskrifter som styr de olika verksamheterna. Rektorn, som har en grundutbildning som fritidspedagog, började sin anställning i rektorsområdet år 2005. Hon har lång erfarenhet som skolledare och har nyligen avslutat den statliga rektorsutbildningen.

3.3 Rektors ansvar

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet,
- om rektorn som pedagogisk ledare tar det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen,
- om rektorn tar ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen,
- om rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

12 (13)

Bedömning av området Rektors ansvar:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Det har inte framkommit annat än att rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Dokumentation, intervjuer och iakttagelser ger en samstämmig bild av att rektorn är förtrogen med det arbete som sker i de olika enheterna i rektorsområdet. Rektorn är tydlig i sitt ledarskap och personalen såväl som elever och föräldrar hyser stort förtroende för hennes ambition att utveckla det pågående arbetet.

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering av skolans resultat

Som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan har rektorn det övergripande ansvaret för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och till målen i skolplanen och den lokala arbetsplanen.

Skolledningen vinnlägger sig om att arbetet på skolorna kontinuerligt följs upp och utvärderas men detta är ett arbete som trots det måste vidareutvecklas i avseendet att följa elevernas kunskapsresultat inte bara på elevnivå utan också på grupp- och skolnivå i samtliga ämnen. Detta är nödvändig information som utgångspunkt för att kunna analysera orsakerna till vilka resultat eleverna når och därifrån utveckla och anpassa undervisning, stödinsatser och andra förutsättningar för elevernas lärande. Inspektörerna gör därför bedömningen att rektor måste ta ett ökat ansvar för att det sker en systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsresultat i förhållande till de nationella målen i årskurs 5 i samtliga ämnen på alla nivåer, elev-, grupp-, och skolnivå.

3.4 Kvalitetsarbete**Inom detta bedömningsområde har granskats:**

- om skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder, för att förbättra måluppfyllelsen,
- om kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som innehåller en bedömning av i vilken mån de nationella målen för utbildningen nåtts och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för att öka måluppfyllelsen.

Bedömning av området Kvalitetsarbete:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Av intervjuerna framgår att det finns en medvetenhet på båda skolorna om vikten av att följa upp och utvärdera resultat såväl som undervisningsmoment av skilda slag. Detta arbete behöver emellertid vidareutvecklas enligt följande:

Systematiskt kvalitetsarbete

Läroplanen anger att skolans verksamhet måste utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Den dagliga pedagogiska ledningen av skolan och lärarnas professionella ansvar är förutsättningar för att skolan utvecklas kvalitativt. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt provas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder provas och utvecklas.

Skolornas utvärderingsarbete sker med viss regelbundenhet i arbetslagen men den största tonvikten läggs vid ett utvärderingstillfälle under en dag mot slutet av vårterminen. Skolledning och personal är då samlad och diskussioner om läsårets olika insatser och resultat lyfts i dagen. Men ett kontinuerligt utvärderingsarbete, som innebär att lärarna i samspel med eleverna planerar, följer upp och utvärderar verksamheten och tar tillvara resultaten som utgångspunkt för den fortsatta verksamheten, är inte tillräckligt tydligt. Inspektörerna gör därför bedömningen att skolan bör utveckla det systematiska kvalitetsarbetet i syfte att identifiera förutsättningar, bedöma resultat och måluppfyllelse och utifrån det vidta lämpliga åtgärder.

Kvalitetsredovisning

Enligt förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet ska varje skola årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen av verksamheten. Arbetet med kvalitetsredovisning ska främja skolornas kvalitetsarbete och bidra till att förverkliga utbildningens nationella mål. Kvalitetsredovisningen ska innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse.

Rektorsenhetens kvalitetsredovisning innehåller en bedömning av måluppfyllelsen, hur man följer upp och utvärderar och slutligen anger vilka åtgärder som ska vidtas för att komma än närmare målen. Inspektörerna bedömer att kvalitetsredovisningen i många stycken är bra och innehåller de avsnitt som förordningen anger men den måste trots det utvecklas genom att redovisa skolans kunskapsresultat i fler ämnen än svenska, matematik och engelska och få tydligare kopplingar till det pågående kvalitetsarbetet på skolorna.

Datum Ort
2008-06-11 Lund

Lena Godin
Monika Ivarsson